

ЏУДИ КЕРТИН: Моје књиге су одраз људи без предрасуда

Јелена Тасић

Џосифа Креативног центра на 63. Међународном сајму књига у Београду је Џуди Кертин, ирска књижевница, ауторка бестселера за децу. КЦ је досад објавио 14 њених књига, последњу уочи Сајма – други роман из серијала о тинејџеркама Моли и Бет са насловом *Stand by me*, у преводу Мирјане Попов Слијепчевић. Роман је прошле године награђен као најбоља децја књига у Ирској. Кертин за *Данас* објашњава због чега радо пише серијале за децу и младе, зашто ирска младеж има велики апетит кад је реч о читању и где је место књижевности за децу у савременој ирској литератури.

У вашим књигама готово да постоје „модел“ приповедања – пишете у првом лицу, главна јунакиња има најбољу другарицу и реч је о њиховим заједничким доживљајима уз чест мотив „временова“ – повратка у прошлост. Због чега волите да пишете о „најбољим другарицама“ и да истражујете и свет који припада генерацијама родитеља, бака и дека ваших јунакиња?

– Без обзира на године, пријатељство је за сваког од нас важно и ја волим да пишем о њему у свим његовим облицима. Кад се млади људи суоче са потешкоћама савременог живота, пријатељство је то које најчешће ствари чини подношљивим. Отуда је уобичајено и да се каже да су пријатељи породица коју можемо сами да одаберемо. Моји ликови имају пријатеље међу вршњацима, али и оне који су од њих знатно старији, што мислим да је важно. Не занима ме да пишем антиутопијске књиге или приче о вештицама и чаробњацима, али идеја о путовању кроз време увек ме је фасцинирала. Неки од мојих бака и дека водили су веома интересанте

животе и често сам сањала да их упознам кад су били живахни млади људи. То је, наравно, немогуће, али мојим ликовима могу да помогнем у томе. За мене је писање ових књига прилика да истражим сопствену историју. Велики део мојих истраживања укључује и проучавање мојих старих фото-албума и препуштање успоменама са браћом, сестрама и пријатељима.

Шта су предности писања серијале књига о појединим јунацима као што су Иви и Кејт, Алис и Меган, Моли и Бет?

– Волим да пишем серијале. Код њих је добро то што можете да пратите лик и гледате како се развија током времена. Кад завршим књигу, обично волим да се поздравим са својим јунацима и уграбим прилику да пратим њихове приче још неко време. Срећом, никад немам проблем да пронађем нову авантуру за своје ликове. Како серијал напредује, осећам се као да их познајем и тада је лако ставити их у ситуације које доводе до драме, шалвих догађаја и коначно неке врсте решења.

У септембру сте објавили нову књигу о Моли и Бет

БЕОГРАДСКИ ПРОГРАМ

Стидим се да кажем, врло мало познајем српску књижевности. Надам се да ћу то исправити током боравка у Београду, јер се радујем прикупљању препорука и дугачкој листи за читање у предстојећим хладним зимским данима – каже Џуди Кертин пред свој долазак у Београд. А њен београдски програм почиње 23. октобра у књижари Креативног центра у Македонској улици, где ће се дружити са својим фановима. На Сајму књига гостује 24. октобра у Сали Десанка Максимовић и на штанду Креативног центра. Током боравка у Београду посетиће и ОШ Јанко Мидраговић и Катедру за англистику на Филолошком факултету Београдског универзитета.

Не желим да звучим као одрасла особа која се претвара да је дете: Џудит Кертин

Фото: www.judithkerr.com

„Имаш пријатеља“. Оне истражују прошлост Молиног оца. Због чега је за све, посебно за младе важна институција „незаборавног летовања“, као и потреба да упознају родитељи кад су били њихових годинама?

– Ко се од нас се не сећа тих важних лета наше младости кад се чинило да ће ти благословени дани трајати заувек. Сви волимо да их се подсећамо, често и да их романтизујемо зато што су, према мом мишљењу, важан део нашег одрастања. Јасно је да деца познају своје родитеље, баке и деде као одрасле особе. То су људи који их хране, брину о њима, васпитавају их и воле. Млади често успевају да забораве да су њихови родитељи људи, са осећањима, надама и сопственим сновима, које често жртвују за добробит својих

потомака. Кад се Моли и Бет врате у прошлост и упознају своје родитељима као младе људе, стичу ново разумевање и спознаје о њима са којима се враћају у садашњост. Њихово понашање је често другачије, као резултат онога што су виделе у прошлост.

Колико вам у писању помаже искуство учитељице, као и то што сте мајка троје деце?

– Обе ствари су битне. Важно ми је да будем окружена младим људима како бих могла да упамтим начина на који осећају и размисљају. Велика колекција дневника из мог детињства је, такође, добар извор. Како се језик непрестано мења, морам да пратим и негујем начин на који млади говоре. Тако, колико год је то могуће, не звучим као

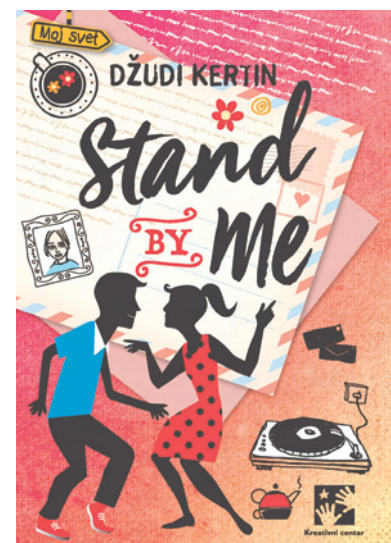

За ирску децу, ујркос ушшицају савремене шехнологије, чииање је и даље веома важно. Књиге за децу у ирошлој 2017, чиниле су 30 одсто свих иродатних књижа у Ирској. Посиоје иодаци који доказују да деца радије чииају шииаммане него електиронске књиже

одрасла особа која се претвара да је дете.

У књигама, у оквиру породичних и родбинских веза, врло директно отворате и најтежа питања – развод, одлазак, смрт родитеља... Шта мислите о данашњем друштвеном, па и политичком статусу породице и колико све то утиче на формирање младих људи?

– Кад сам била дете, већина књига које сам читала приказивала су породице са мамом, татом и децом, а готово свако одсуство родитеља објашњавано је његовом смрћу. Данас имамо шири поглед на оно што чини породицу. Родитељи могу бити раздвојени или разведени, наравно, многе породице имају два родитеља истог пола. Не видим то као проблем, јер

облик породице није битан, пресудан је квалитет родитељства. Млади напредују

ЏУДИ КЕРТИН: Моје књиге су одраз људи без предрасуда

Настивак са *1 сјајане*

тамо где се о њима старају заљубљене одрасле особе које их подижу на доследан начин, уз одговарајуће вредности и тежње. Моје књиге одражавају модерно друштво, где је сан прихватити све људе без предрасуда.

■ **Ко чини вашу читалачку публику, да ли и колико млади у Ирској с радошћу читају и какве књиге их интересује?**

– Моје књиге углавном читају млади људи од девет до тринаест година, мада нема правила и то углавном зависи од од способности и зрелости сваког читаоца. Пошто су женски ликови главни protagonisti мојих књига, већину мојих читаоца чине девојке, што ми је жао. Нажалост, наше друштво понекад наводи дечаке да верују да није прикладно да читају књиге о девојчицама, док девојчице показују да немају проблема са читањем књига о

дечацима. Одрасли често уживају у мом серијалу о Моли и Бет, јер воле да читају о времену у коме одјекује њива прошлост. За ирску децу, упркос утицају савремене технологије, читање је и даље веома важно. Књиге за децу у прошлој 2017, чиниле су 30 одсто свих продатих књига у Ирској. Постоје подаци који доказују да деца радије читају штампане него електронске књиге. Као и одрасли, деца су разборита и треба им дати могућност избора. Илустроване књиге П. Ј. Линча, Мари-Луис Фицпатрик и Оливера Јеферса су веома популарне. Старија деца воле начин на који пишу Шен Вилкинсон, Еин Колфер, Марита Конлон МекКена и многи други. Од фикције до не-фикције, поезије и графичких романа, ирска деца имају јак апетит кад су у питању књиге, а ирски писци су више него способни да задовоље ту њихову потребу. ■

ДАТА СТАТУС

Јубилеји и Брајево писмо

Издавачка кућа *Датна Сиајус* на Сајму књига представиле је са два луксузна издања којим обележава два јубилеја – осам векова *Српске православне цркве* и 100. годишњицу завршетка *Првог светског рата*. Реч је о луксузним монографијама *Српска православна црква – осам векова историје у слици и речи*, чији су аутори Борис Стојковић, Валентина Вуковић и Срђан Ердечан и великом илустрованом водичу *Први светски рат*. *Датна Сиајус* објавила је и прво издање на *Брајевом писму*, књигу из области психологије *Иази којег вука храниш* Кенана Црнкића.

Капитално издање *Први светски рат*, објављено у септембру, написано је на основу чињеница које су поткрепљене великим бројем импресивних фотографија. Аутор је војни историчар Далибор Денда. У делу Србија 1914-1918. приказане су велике победе српске војске 1914. њено страдање током повлачења преко Црне Горе и Албаније, али и васкрс и нове победе на *Солунском фронту* 1916-1918. године. Убедљиви описи епидемије тифуса, страдања војника и цивила у логорима и под окупацијом, поткрепљени сведоштвама оче-

видаца, а у тексту је истакнут и допринос српских добровољаца из Војводине, Босне, Херцеговине, Лике, Баније, Кордуна, Далмације и Боке которске тријумфу Србије у Великом рату. Ту је опис Топличког устанка као једине побуне у Европи под влашћу Централних сила. Књига *Пази које вука храниш* у издању на *Брајевом писму* је некомерцијални пројекат, а издавач и аутор ће примерке књиге поклонити удружењима слепих и слабовидних особа. Кенан Црнкић ће бити гост издавача на Сајму књига 27. октобра у *Хали 1*.

J. T.

63. Међународни београдски сајам књига отворили су историчар Абдулах Бусуф и књижевник Матија Бећковић

МАТИЈА БЕЋКОВИЋ: Слава читалачког народа

Журим да кажем: Сајам књига у Београду је највољенији сајам књига на свету. Свенародни празник и ново црвено слово у календару српске културе. То што је међународни само потврђује истину да култура није култура ако је усамљена и без додира са другим културама. Разуме се да има старијих, чувенијих и богатијих сајмова књига, али нема ни један на којем бисте, ма откуд дошли, били добродошљиви. На другима ћете срести славније писце, веће издаваче, моћније пословне људе, али нема ни једног на коме ћете видети више читалачког народа. Сајам без читалаца је црква без верника. Чини се да код нас нема читаоца који не учествује у овој светковини. Као што знају кад им је крсна слава знају и кад је Сајам књига. И у ове дане, из најзабаченијих крајева, Камених гора и Сувих долова, крећу колоне ка Београду да одрже ову традицију. Нико не брине ни како ће доћи а још мање како ће се вратити. Ту је већ стигао и дечак кога жуљају шипеле јер га матери, без шипела не би – пустила да дође у Београд, а камо ли на Сајам књига.

фото: Мерија Ценгар

почасни гост. Ове године ту част и радост указала нам је Краљевина Мароко.

Не верујем да се још негде овако огроман простор греје на читаоце. Под бетонском куполом топло је од братства људи, од њиховог броја, од прокључале добре воље, љубави према књизи и веру у смисао живота. Под хладним својом врело је од неразјашњене енергије коју исцртају слова и језици, књиге и читаоци.

На концертима опомињу да се искључе мобилни телефони. На сајму књига се не искључују. Сваки звук и свака вибрација су добродошли. Без обзира што ниси нашао књигу коју тражиш, или си се погрешно обукао или те жуљају шипеле, немогуће је разочарати се у Сајам Књига.

Зна се да само Срби имају крсту славу. Али Сајам књига је слава и оних који славе и оних који не славе, али славе светост књиге. На слави је најважнији

својина читалачког народа и нико му је не би смео узети. Сајам се указује и као једино од ретких преосталих места без покондирености и лажног елитизма, где можемо видети свој народ. Нека га нико не присваја и не уписује у свој посед како никада не би постао хотел са пет Звезда.

Годинама књигу са свих екрана проглашавају анахронизмом и замењују новим модерним оружјима. У време фасцинације технологијом и многи читаоци су се преселили на екране, а књига на друге медије. Упркос тријумфу технологије књига опстаје. И да не заборавимо да то поновимо и на овом месту: Књига је била на почетку па ће бити и на крају.

На заставама нашег века осванула је загрижена јабука. Она што је убрана са дрвета знања, због које смо истерани из раја, која је Адаму запрла у грлу. Јабука раздора, симбол непостојности и буне против Бога и књиге.

А Бог, као Бог, само ћути и гледа. Поштовани читаоци, гледаоци и слушаоци, можда сам ову реч требао свима послати на вејбер групу, али сам се, за ову прилику одлучио за традиционалну форму.

Хвала што сте ме слушали. Оглашавам да је Сајам књига у Београду био и остао отворен, с најом да га нико никада неће затворити.

АБДУЛАХ БУСУФ: Јачање цивилизацијских односа између два народа

Драги гости, дозволите ми, у име присутне мароканске делегације на отварању овог значајног културног догађаја, да се захвалим Републици Србији што је одабрала Мароко као прву арапску земљу за почасног госта овогодишњег издања Сајма књига, и да поздравим публику жељну културе, писце на штандовима овог сајма и културне активности које ће се одвијати на њима. То ће представити, без сумње, велику подршку за развој културних веза и комуникација између Марока и Србије и јачања цивилизацијских односа између два народа.

Реч *добродошлице*, коју традиционално дају организатори сајма једном писцу, садржи у себи укорену традицију једног отвореног друштва према друге. Те две карактеристике, отвореност и прихватање другог, несумњиво су две особине које српско и мароканско друштво деле током њихове историје. Можда је њихов положај, на раскрсници Централне и Југоисточне Европе за Србију, и између Африке и Европе за Мароко, допринео тим цивилизацијским вредностима. Отвореност се изражава у различитим облицима између осталог добродошлицом и гостопримством. Ово историјско наслеђе игра улогу у приближавању људи и њихових народа.

Нема сумње да Мароко и Србија деле, између осталог, различитост њихових друштава која је резултат њиховог дугог историјског бивствовања у којем је човек успео да се интегрише са својим сународницима и својом домовином. То им је омогућило да заједно граде једну цивилизовану заједницу базирану на вредностима заједничког живота.

Нема сумње да ће овај Сајам књига бити прилика да се упознамо са неким аспектима овог наслеђа и, надамо се, да ће такође бити допринос у изградњи сарадње између писаца и културних радника у обе земље и приближавање наша два народа.

вишеструко благотворно дејство без које би свака национална култура завршила у паланаштву, примитивизму и мртвилу.

Међутим, ако с друге стране, у националној културној политици изостане подршка државе властитом тј. домаћем стваралаштву, та отвореност постепено ствара привид да је са домаћом књигом и домаћим издаваштвом све у најбољем реду, па у крајњем исходу национална култура постепено постаје пука рецептивна култура која другим културама нема шта да понуди, те тако завршава у потпуној непознајивости као неки посебни културни субјект у компаративним међународним односима.

Пошто је напред наведени привид створен управо и у нашој културној јавности и, бојим се, фатално замагљује истину стварног стања, јасно је да држава треба да интервенише по мери стварног стања и на начин како се то већ чини у напреднијим земљама, не измишљајући превисше *тоглу воду*. Дакле, и наша би држава ту помоћ домаћој књизи могла пружити, нпр. озбиљнијом подршком пројектима домаћег стваралаштва, снижењем иначе

фото: Станислава Милошевић

сурових пореза на ауторске хонораре, издавањем, не тек симболичним, већ знатно већих средстава за откуп књига библиотекама... Већим разумевањем према књијарској мрежи, која индиректно дели судбину књиге, јасно је да се такође пружа подршка домаћој књизи. Чињеница је нпр. да књијарска мрежа у тржишном надметању за одговарајућом

просторном локацијом не може издржати конкуренцију коцкарница, парфимерија, кафана и банака, те није чудно што се књијаре све више повлаче из градског центра ка мање атрактивним локацијама. У исти мах би се одговарајућим мерама морала обесхрабрити тенденција монополизације књијарске мреже у оквиру које се издавачима могу наметати работи

који анулирају делотворност и најбоље културне политике, нарочито у условима тако очигледног пада нужде и навике читања као и тако слабе куповне моћи потенцијалног купца.

Јагош Буретић,
Албатрос плус

Свака књига која доприноси духовном развоју друштва

Издавачи који су оријентисани ка вредним књижевним остварењима и делима која промовишу културу и науку, готово увек су губитници у тржишним утакмицама. Занимање највећег дела читалачке публике усмерено је ка забавној, лакој, а самим тим и комерцијалној литератури. Држава, наравно, не треба да буде арбитар који ће одређивати читалачки укуси и трендове у издаваштву, али треба да помогне у јачању атмосфере у којој би сваки читаоца могао да самостално препозна вредност писане речи. У том смислу културним институцијама би требало да буде мила и драга

свака књига која доприноси интелектуалном и духовном развоју појединца а тиме и целог друштва, те да подстиче објављивање што више таквих дела кроз већ постојеће, али и концептуално и креативно нове моделе пројеката и конкурса, као и откупе књига за потребе јавних библиотека.

Катарина Јешић, Хеликс

Да не буде прекасно

Држава би свакако могла да помогне и учини књиге доступнијима купцима. Укидање ПДВ-а на књиге, тачније нулта стопа ПДВ-а за књиге један је од корака на који се већ дуго чека. Хрватска је овај потез већ повукла, али прекасно за многе њихове издаваче. Такође, ако се већ државни буџет пуни ПДВ-ом од продаје књига, онда би макар та средства требало да се преусмеравају на попуњавање фондова библиотека, како јавних тако и школских. За ове сврхе се већ годинама уназад не одваја ни приближно довољно новца.

Дејан Папић, Лагуна

Наставља се

ЗЛАТНО РУНО

ДАНТЕ И ХЕРОЈ

Београдска књијара *Златно руно*, у оквиру своје издавачке продукције, објавила је између два Сајма књиге *Док их поново гледам* Мирослава Јелића, *Прво њевање* Бранка Миљковића, огледе и есеје *Данте* Коље Мићевића, као и музички роман *Од Моцарта до Моцарта* овог аутора, који потписује и соло полемику *Данте шалве секунданте*. Ту су и *Херој са хиљаду лица* Џозефа Кембела и роман *Колац* Ђорђа Владушића.

У Књијари *Златно руно* посебну пажњу скрећу на два наслова – *Херој са хиљаду лица* и *Данте шалве секунданте*. Џозеф Кембел (1904-1987), Њујорканин, истраживач, научник и ерудита читавог живота желео је да помогне људима да схвате моћну симболику митова и да снажне митолошке поруке пренесу у наше савремено доба, што је централна идеја свих његових дела. Страсне перемике под атрактивним насловом *Данте шалве секунданте* делом су настале из темперамента Коље Мићевића који је увек изричито одлучан да се супротстави незнању, а с друге стране на делу је јасна и несвакидневна тежња да се знање са другима подели, кажу у *Златном руно*." J. T.

ПРОГРАМ ЗА ПОНЕДЕЉАК, 22. ОКТОБАР

СВЕЧАНА сала Управне зграде
Београдског сајма

12.00: Отварање наступа Републике Српске на Сајму књига и промоција издања *Народне и Универзитетске библиотеке РС*;

САЛА Борислав Пекић, Хала 1а

10.00-10.50: Удружење ромских књижевника – *Грех једне Ромкиње* Златомира Јовановића;

11.00-11.50: Трећи Трг – *Магнетна тачка* Ришарда Крињицког;

12.00-12.50: Трећи Трг – *Риме* Густава Адолфа Бекера;

13.00-13.50: *Време памћења* – Речници у српској култури, поводом 200 година од *Вуковог рјечника*;

14.00-14.50: Завод за проучавање културног развика – промоција едиције *Присуства* (Аријел аноним Јане Алексић, *Есхатон* Екрема Хамида и *Позамантерија* Слађане Шимрак);

15.00-15.50: Промоција издања *Републичког центра за истраживање ратних злочина и тражење несталих лица: Битка за Сребреницу – Рат за цивилизацију и Република Српска у Одбрамбено-отаџбинском рату*;

16.00-16.50: *Марокански модел религиозности* – Абделах Бусуф;

17.00-17.50: Народна библиотека Вук Караџић Крагујевац – Промоција;

18.00-18.50: Фондација Задужбина *Доситеј Обрадовић* – Уручење награде *Доситеј Обрадовић* страном издавачу;

19.00-19.50: Светигора – Монографија *Манастир Свете Тројице Стањевићи (1338-2018)*;

САЛА Иво Андрић, Хала 1а

11.00-15.00: ● Представљање монографије *Јасеновац – Аушвиц Балкана*, учествују аутор Гидеон Грајф, директор изложбе у УН *Јасеновац – право на незаборав*, представници издавача из Израела и Јапана, Алона Фишер Кам – амбасадорка Израела, Љиљана Марковић – декан Филолошког факултета, Вјера Мјуговић Прајс, преживели деца логораши из Јасеновца и Јастребарског, Милинко Челић, Јелена Бухач Радојчић, Гојко Рончевић Мраовић; ● 100 година *Великог рата* и 70 година државе Израел, промоција књиге *Дипломатска мисија капетана др Давида Абале*; ● Промоција монографије о Михајлу Пупину, приређивач Мирослав Станковић;

15.00-15.50: *Пишем, дакле постојим* – Сантјаго Ронкаљоло (Перу), портрет писца;

16.00-16.50: *Пишем, дакле постојим* – Љубица Арсић, портрет писца;

17.00-17.50: *Мислити о књизи* – Статус теоријске литературе у области духовних дисциплина данас у Србији;

18.00-18.30: *Култура деск Србија* – Презентација конкурса за књижевне преводне програма *Креативна, Мари Пјер Ренсон, Европска комисија, ЕАСЕА*;

18.30-19.15: *Култура деск Србија* – Представљање успешних пројеката књижевних превода: Хеликс, *Контраст* издаваштво и *Sezam Book*;

19.15-20.00: *Култура деск Србија* – Презентација публикације

(Ре)позиционирање региона Југоисточне Европе кроз културу;

САЛА Васко Попа, Хала 1а

10.00-10.50: Удружење ромских књижевника – *Камијада и Камисеја* Катарине Сариф;

11.00-11.50: Арете – У сенци *Петловог брда* Освалдса Зебриса;

12.00-12.50: Порталибрис – *Седам изгубљених писама* (Цао Ји), *Борба за живот* (Чанг Јавен), *Бесмртно јагње* (Јеркиси Халманбик) и *Приче са Тибета* (Ду Венђуан);

13.00-13.50: ЛОМ – Сергеј Довлатов *Дела*;

14.00-14.50: Удружење ромских књижевника – *Роми у времену* Златомира Јовановића;

15.00-15.50: Милена Марковић, портрет песникиње;

16.00-17.30: *Они долазе* – Млади песници говоре своју поезију;

18.00-18.50: Завод за уџбенике – *Писма са двоструким дном* (Ћосић-Стругар) Миливоја Павловића;

19.00-19.50: Завод за уџбенике – Промоција библиотеке *Психологија за радозналие*;

САЛА Десанка Максимовић, Хала 1а

12.00: *Упознај свог писца* – Угљеша Шајтинац;

14.00: *Антологије деце књижевности, изазови и достигнућа*;

15.00-19.00: *Одисеја* – Радионица (затворена за јавност);

19.00-19.50: Трећи Трг – *Пуст Јане* Растегорац Вукомановић;

ПЛАТО Бранко Миљковић

10.00-10.50: Удружење ромских књижевника – *Говор тишине* – *Вакарипе шантипако* Хаџи Аце Кожокића;

11.00-11.50: *Књига ће спасти свет* – Искуство превођења српске књижевности;

12.00-13.50: *Одисеја* – Семинар *Књижевна критика деце књижевности*;

14.00-14.50: *Књига у јавности* – Колико медијског простора добија књига, да ли је вест о новој књизи реклама или корисна информација?;

15.00-15.50: *Свет књиге* – Зборник радова *Андрићев Латас*;

16.00-16.50: Факултет за менаџмент Сремски Карловци – Презентација;

17.00-17.50: Балкански научни центар Руске академије природних наука – Презентација;

18.00-18.50: *Алма* – *Одвијање свитка: књижевна критика о песништву Милице Јефтимијевић Лилић*;

19.00-19.50: Радио Београд 2 – Промоција едиције *Тимочка лира*;

ШТАНД Амбасада САД & Библиотекарско друштво Србије, Хала 4

11.00 и 17.00: *Књиге повезују људе* – Пол Остер, снимак интервјуа из серијала *Савремени светски писци (РТС)*;

12.00: *Књиге повезују људе* – Промоција тематског броја часописа *Градац* посвећен Џеку Керуаку;

13.00: *Књиге повезују људе* – Промоција књиге *Џек Керуак и Алан Гинсберг: изабрана писма*;

14.00: *Књиге повезују људе* – Чему још библиографија, разговор о будућности библиографије;

21-28. октобар 2018.

الغورة 63 لمعرض بلغراد الكولم للكتاب

ШТАНД Покрајински секретаријат за културу

12.00-13.00: Представљање издавачке делатности СНП;

13.00-14.00: Представљање издавачке делатности Банатског културног центра;

14.00-14.50: Представљање издавачке делатности Графопромета;

ШТАНД КиМ

10.00 и 19.00: *Чувари баштине* документарни серијал Предраг Радоњић;

12.00-18.00: Промоције;

ШТАНД Архипелаг, Арена Хале 1

15.00-17.00: Бранислав Анђелковић (*Антропологија смрти*), Драган Лакићевић Лакас (*Портрет политичара у младости*), Томислав Маринковић (*Вечито сада*), Горан Николић (*Разбијање економских митова*) и Угљеша Шајтинац (*Жена из Хуареза*);

ШТАНД Лагуна, Арена Хале 1

15.00: Душан Весић; 16.00: Ото Олтван; 16.30: Сантјаго Ронкаљоло; 17.00: Драган Великић;

ШТАНД Сiо, Арена Хале 1

13.00: Представљање књиге *Изабрана писма* Џека Керуака и Алена Гинзберга, учествују М. Баздуљ, П. Шарчевић, З. Хамовић и Т. Бежанић;

ШТАНД Euro Book, Арена Хале 1

17.30: Представљање књиге *Четник* Саше Едија Борђевића; 18.30: Представљање књиге *Црвени ибис* Марије Микетић;

ШТАНД Агора

12.00-13.00: Милисав Савић; 13.00-14.00: Лиу Лонгчун;

ШТАНД Трећи Трг

14.00-15.00: Густаво Адолфо Бекер *Риме*;

15.00-16.00: Ришард Крињицки *Магнетна тачка*;

ШТАНД Прометей, Арена Хале 1

17.00-18.00: Промоција *Беле књиге љубави* Срећка Додига; 18.00-19.00: Промоција *Мрамора и гранита* Душана Шимка;

ШТАНД Штрик

16.00-17.00: Размена утисака о шпанским књижевницима Соледад Пуертолас и Роси Монтеро и њиховим романима *Госпођа Берг* и *Прича о провидном краљу*. Учествују и преводитељица Данијела Пејчић и новинар Владимир Матковић;

ШТАНД Медиа центра Одбрана

11.00-12.00: Представљање система одбране;

12.00: Промоција едиције *Геопетика*;

13.00-15.00: Избор из фонда ВФЦ *Застава филм*;

16.00: Промоција едиције *Ратник*;

18.00: Трибина *Обавезно служење војног рока*;

ШТАНД Мирослав

11.00-17.00: *Неколико сусрета* Стевана Даничића;

ШТАНД Вукотић Медиа

15.00-16.00: Марија Јевросимовић;

ШТАНД Свет књиге

17.00-18.00: Бранко Тошовић *Генераторска лингвистика*.

ШТАНД Алма

18.00-18.30: Бранко Вукмировић *Кућа*;

ФЕСТИВАЛ СТВАРАЛАШТВА МЛАДИХ 2018.

11.00-15.00: Београдска уметничка школа за дизајн и нове медије; 12.00-14.00: Удружење грађана *Култура ћирилице* (демонстрација српске калиграфије).

САЈАМСКА ТРАКА

САНУ на Сајму

Из своје богате издавачке делатности САНУ ће Сајму књига посебно представити зборник радова *Уметничко наслеђе српског народа на Косову и Метохији: историја, идентитет, угроженост, заштита*, монографије *Стојан Новаковић: живот, дело, време*, *Михаило Петровић Алас: родоначелник српске математичке школе*, Српски молитвеник, Споменицу Милану Решетару 1512-1942-2012, Речник српскохрватског књижевног и народног језика – том 20, Петогодан-погдегод и зборник радова са научног скупа *Дело Иве Андрића*. Промоција је заказана за среду, 24. октобар у Сали *Бирислав Пекић*. О издањима САНУ говориће њен председник Владимир С. Костић, генерални секретар Марко Анђелковић и управник Библиотеке САНУ Мирко Вуксановић. С. В.

НБС на Сајму

Више наслова из области библиотечно-информационе делатности, књижевно-теоријских и ликовно-критичких студија представитиће *Народна библиотека Србије* током Сајма. Реч је о књигама *Текст у говор. Принципи алтернативних метода читања код особа са инвалидитетом* Драгане Милуновић, *Библиографија српских речника* Дејана Вукићевића, *Управљање библиотеком са једним запосленим* Ларија Купермана у преводу Ирине Бузић, *Друштвено читање: платформе, апликације, облаци и тагови* групе аутора у преводу Весне Глушчевић и *Библиотечке услуге за особе трећег животног доба* Гудрун Кулцер у преводу Добриле Бегенишић. НБС је објавила и репринт трећег И четвртог тома *Народних игара* сестара Љубице и Данице Јанковић, као и студију Милене Ђорђевић *Сукоб Истока и Запада у делима Достојевског, Андрића, Памука и Куџија* Штанд НБС је у Хали 4. С. В.

Јубилеји у књигама

Три књиге којима ће обележити три велика округа јубилеја у српској култури и историји, представитиће на Сајму *Центар за црквене студије* и *Центар за византијско-словенске студије* Универзитета у Нишу. У петак 26. октобра у Сали *Бранко Миљковић* биће представљени *Српска краљевства у средњем веку* – поводом осам векова српске државности, том *Црквених студија о Светом Сави* – обележавања осам векова *Српске православне цркве и Божидар Вуковић* и *српска књига у Венецији* – обележавања пола миленијума српске књиге у Венецији. С. В.

КОНКУРСИ

Најлепше фотографије с књигом Архипелага

Издавачка кућа *Архипелаг* расписала је конкурс за најбољу фотографију на тему *Најлепше фотографије с књигом Архипелага*, уз позив заинтересованима да пошаљу нове или необјављене фотографије неког од њихових свакодневних тренутака проведених с неком од књига *Архипелага*.

Конкурс је отворен до 27. октобра, а заинтересовани могу слати фотографије у JPG формату, минималне величине 500 пиксела и максималне величине до 12 МБ на е-маил price@arhipelag.rs или на адресе налога *Архипелага* на друштвеним мрежама (twitter.com/arhipelagb и www.facebook.com/arhipelag). У обзир ће бити узете само фотографије које раније нису објављиване. Три најбоље фотографије биће награђене књигама у издању *Архипелага*. Аутор најбоље фотографије добиће пет књига из *Архипелагове* едиције *Златно руно*. Добитник друге награде добиће четири књиге из едиције *Сто словенских романа*, док ће добитник треће награде добити три књиге из едиције *Знакови*.

Награде за *Најлепше фотографије с књигом Архипелага* биће уручене добитницима 28. октобра, последњег дана Сајма књига, на штанду *Архипелага*. П. К.

НОВИ РОМАН
САШЕ СТОЈАНОВИЋА

У свом новим тематском искораку, какав је роман *Море пре него усним* (Ауторско издање & *Албајрос илус*, 2018) – бележи новинар портала ХХЗ Бојан Тончић – Саша Стојановић задржава препознатљиви, упечатљиви приповедачки стил, нуђећи читаоцу, већ у прологу, добитну комбинацију *ириче* и суптилне рефлексје. Обећава, као у повећењу, и обећање остварује, исписујући авантуру са својеврсним звучним бацкграундом, сатканим од девојачког кикота, дурских изнудица неинспирисане бродске капеле, звецкања посуђа, те *ошјежалих лаких ноћа ласцивносћи*.

Сценографија је беспрекорна, камере су укључене. Идемо!

Води нас аутор на озбиљна искушења, кроз топониме хедонизма, лавиринте опскурних идеја и накана, сигуран у списатељском занату, ослоњен и на – зашто се чудити стваралачкој учтивости – незаборавног Бранка Миљковића. Какво путовање!

